

Krajský akční plán rozvoje vzdělávání Kraje Vysočina

realizace aktivit pro naplnění cílů KAP I
v rámci projektového záměru do výzvy I-KAP
„Učení ze života pro život“

OŠMS, Krajský úřad Kraje Vysočina

Svět venku:

Tablety, chytré telefony

Wikipedie

Sociální sítě

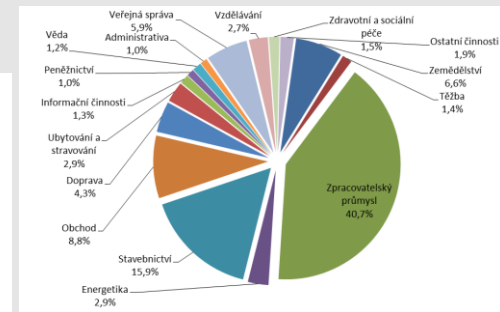
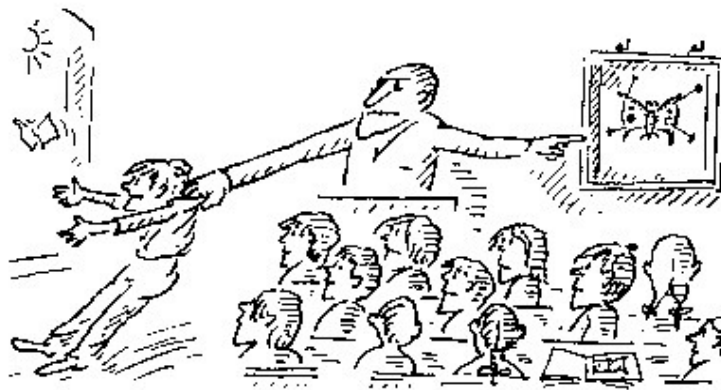
Virtuální realita

Akční filmy

Změna klimatu

Radikální islám

Individualita a pohyb

Svět uvnitř:

Frontální výuka (ČŠI)

Vědecky pojaté předměty

Minimum volby

Uniformita a setrvalost

Komu patří čas ve škole?

Proč? Co učím a jak to učím?

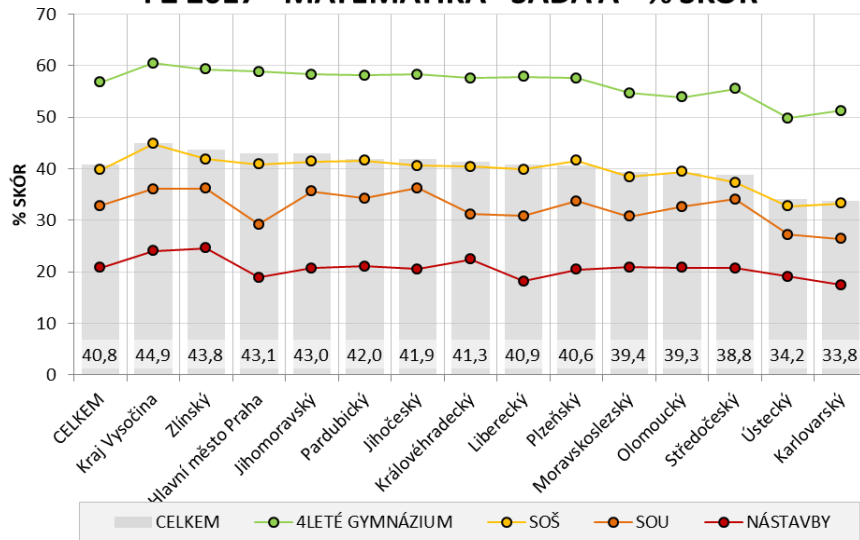
RVP – orientace na kompetence

Scio školy – orientace na dítě

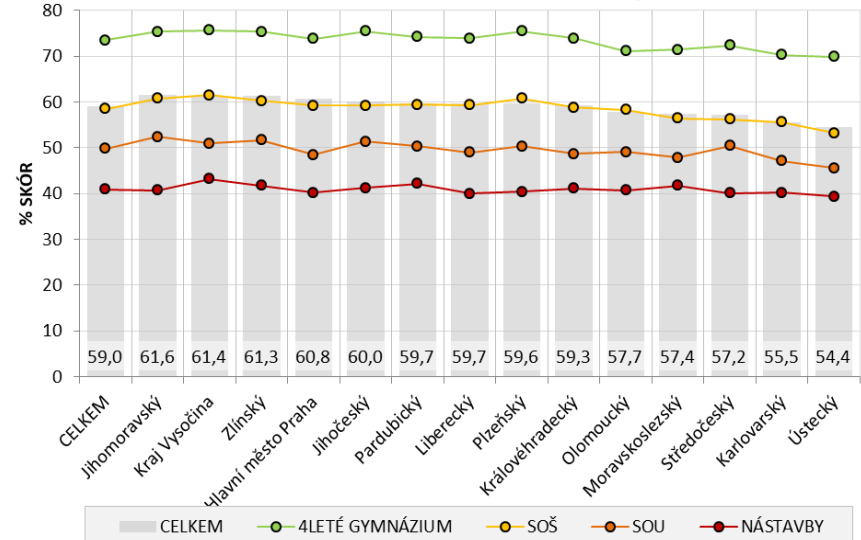
Stavebnice – orientace na činnost

VÝCHODISKO PROJEKTOVÝCH AKTIVIT

PZ 2017 - MATEMATIKA - SADA A - % SKÓR

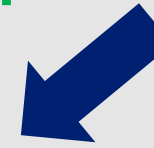
PZ 2017 - ČESKÝ JAZYK - SADA A - % SKÓR

Individualita a pohyb

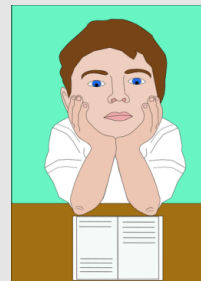
Větší volba
Vlastní aktivita dětí
Komunikace
Praktičnost

Uniformita a setrvalost

Komu patří čas ve škole?
Proč? Co učím a jak to učím?

- pedagogický konstruktivismus
- principy aktivizujícího učení

+

motto 1: *„co slyším, to zapomenu, co vidím, to si chvíli pamatuji, co sám dělám a prožiji, tomu porozumím a jsem schopen aktivně použít“*

motto 2: *„žáci jsou jako Sókratés naruby“*

PŘÍNOS:

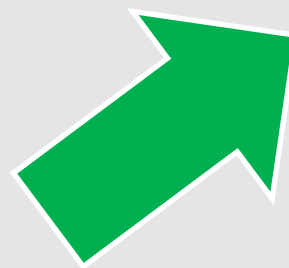
- ✓ nalezení nových cest, jak přivést žáka k aktivitě
- ✓ budování návyku kriticky hodnotit informace a využívat je v praxi
- ✓ posilování odpovědnost za vlastní rozvoj

- **zvýšení kvality a efektivity pedagogického působení učitelů směrem k výuce obohacené o využívání aktivizačních metod a posílené o prvky transferu kompetencí**
 - poskytnutím portfolia aktivizačních nástrojů a nástrojů posilujících přenos kompetencí
 - prostřednictvím komunit vzájemného učení, síťováním, vzájemným setkáváním a výměnou zkušeností škol
- **větší otevřenost škol vůči rodičům a zavádění prvků autoevaluace školy**
 - vést školy k posílení vlastní odpovědnosti za vzdělávání a zvýšit motivaci škol obstát před vlastními žáky i rodiči

AKTIVIZOVAT UČITELE

→ **POSKYTNOUT UČITELŮM
PORTFOLIO NÁSTROJŮ**
pro rozvoj základních gramotnosti
a kompetencí žáků

AKTIVIZOVAT ŽÁKY

→ **ZPLNOMOCNIT ŽÁKY
A POSÍLIT JEJICH VNITŘNÍ
MOTIVACI**
ke vzdělávání

→ projektové aktivity přispějí k celkovému zlepšení kvality výuky a plnému rozvoji kompetencí a gramotnosti žáků zejména v těchto oblastech:

- ✓ kompetence k podnikavosti, iniciativě a kreativě
- ✓ polytechnické vzdělávání (kompetence v technické a přírodovědné oblasti včetně EVVO)
- ✓ kompetence k utváření vlastní kariéry (Career management skills)
- ✓ jazykové kompetence
- ✓ ICT kompetence
- ✓ čtenářská a matematická gramotnost

NA KOHO SE ZAMĚŘUJÍ AKTIVITY I-KAP

- **vedení škol** (propagační kampaň, zapojení do sítě „aktivních“ škol)
- **učitelé** (25 % pedagogů z 2. stupně ZŠ a SŠ, 2 úrovně zapojení)
- **žáci** 2. stupně ZŠ a SŠ (přímo ve výuce + formou kroužků/soutěží)
- **rodiče** (větší otevřenost školy – zpřístupnění záznamů z výuky)
- **zřizovatelé**
- **veřejnost**

Pravidelné setkávání škol (ředitelů, učitelů)

- **vzájemná výměna zkušeností, sdílení příkladů dobré praxe a společné hledání řešení obdobných problémů při výuce**
 - ✓ **pro ředitele škol - provedení procesem změny**
 - ❖ pravidelné setkávání a sdílení zkušeností zapojených ředitelů SŠ s využitím principů „pedagogického leadershipu“
 - ❖ v RT projektu bude v odborném týmu expert na implementaci změny, který ředitele celým procesem změn na škole provede
 - ✓ **pro učitele - setkávání organizována na úrovni škol/okresů**
 - ❖ učitelé se budou setkávat nad ověřovanými aktivizačními nástroji a metodami přenosu kompetencí/gramotností
 - ❖ v rámci pravidelného setkávání se dostanou do kontaktu různí učitelé (ti „probouzející se“, „čilí“ i „aktivní“) → mohou se vzájemně ovlivňovat a inspirovat

ODBORNÉ POZICE V PROJEKTU

PEDAGOGICKÝ KOORDINÁTOR – „POVZBUZOVATEL“

- ✓ na každé zapojené škole (přehled o činnosti učitelů)
- ✓ vytipuje (ve spolupráci s ředitelem) „potenciálně aktivní“ učitele
- ✓ motivace učitelů k zavádění aktivizačních metod a transferu kompetencí
- ✓ individuální konzultace se zapojenými učiteli (koučování – DVPP)
- ✓ organizace setkávání a výměny zkušeností
- ✓ metodické schůzky s RT projektu

KRAJSKÝ KOORDINÁTOR – METODIK

- ✓ metodická podpora ped. konzultantů z krajské úrovně
- ✓ práce se zpětnou vazbou ze škol (vykomunikování potřeb)

„Učení ze života pro život“

➤ projektové aktivity umožní žákům

- ✓ aktivně a kooperativně pracovat v hodinách
- ✓ naplňovat vlastní potřeby a rozvíjet se dle svých možností (učitelé k žákům přistupují s respektem a důvěrou)
- ✓ objevovat sám sebe, sebe ve vztahu k ostatním a okolní svět
- ✓ zjistit, zda tento „aktivní“ styl učení je pro žáka užitečnější, smysluplnější, zajímavější, zábavnější a tím i efektivnější
- ✓ dohledat si materiály z aktivizující hodiny na webu školy

Průběžné zaznamenávání aktivizující výuky a výuky posilující přenos a následné vyvěšení záznamu průběhu hodin/kroužků na webu školy:

- **učitelé** dostanou příležitost prezentovat sami sebe a vlastní práci
- **rodiče** začnou vnímat, že se ve škole jejich děti učí něco praktického pro život a že je může jejich vlastní vzdělávání zaujmout až pohltit (např. projektová výuka, využití principů badatelství)
- **pro zřizovatele** - zvýší se prestiž školy a úroveň vzdělávání v obci (aktivní školy učí jinak → nejsou konzervy → jsou více otevřené)

Proškolení učitelů i žáků v zásadách bezpečného používání médií

- možnost proškolení pedagogů v metodách tvorby a úpravy záznamu výuky
- ve škole by si měli žáci s učitelem společně odhlasovat základní pravidla, co je možné natáčet a v jaké podobě je vhodné natočená videa zveřejňovat

NA ZAPOJENÝCH ŠKOLÁCH BUDOU PROSTŘEDNICTVÍM AKTIVIZUJÍCÍCH NÁSTROJŮ MEZIPŘEDMĚTOVĚ/PRŮŘEZOVĚ ROZVÍJENY

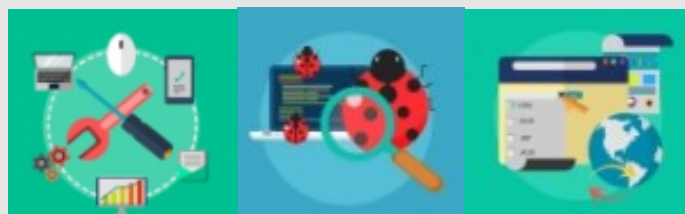
I. kompetence k podnikavosti, iniciativě a kreativě

- ✓ utváření podnětného, inspirativního a tvůrčího prostředí, kde se snadno rodí a následně i realizují nové nápady
- ✓ příležitost „odhalit nápaditele“ - probudit v žácích vlastní iniciativu, schopnost organizovat, namotivovat a ovlivnit jednání ostatních spolužáků, učitelů i vedení školy, tak aby mohly být naplněny vlastní představy a vzdělávací potřeby žáků
- ✓ současně s rozvojem iniciativy, tvořivosti a podnikavosti se žák rozvíjí i v komunikačních a jazykových dovednostech
- ✓ podporována bude zejm. bloková výuka/projektové dny
 - viz ukázka pracovních listů pro žáky SŠ

II. kompetence v technické a přírodovědné oblasti včetně EVVO (polytechnická výchova)

- ✓ zdokonalení v oblasti technických a přírodních věd, ve kterých se mohou žáci v budoucnu uplatnit (v pracovní sféře) – rozvoj schopnosti porozumět základním přírodním zákonitostem a principům, osvojení technických vědomostí a dovedností
- ✓ žáci se naučí promýšlet a plánovat činnosti, stanovit si postup práce, určit co potřebují (nástroje, prostředky, materiál), aby dokázali vyřešit praktický problém (v osobním životě i v práci)
- ✓ učí se také zaznamenávat výsledky své práce a vyvozovat závěry (využitelné pro plánování příští činnosti) → princip badatelství
- ✓ rozvíjí svou manuální zručnost a budují si pracovní návyky

- ✓ prostřednictvím týmové práce se žáci učí spolupracovat, rozvíjí své organizační schopnosti (dělba rolí ve skupině), komunikační dovednosti (schopnost poradit druhým při řešení problému – srozumitelně popsat svůj záměr, vysvětlit postup práce atd.)
- ✓ díky aktivizujícímu pojetí PV mnozí žáci objeví vlastní schopnosti a osobní vlastnosti, kterých si dosud nebyli vědomi
- ✓ extrakurikulární aktivity (kroužky) si vyberou žáci, kteří mají o PV hlubší zájem → vyhledávání a rozvoj talentů

III. kompetence k utváření vlastní kariéry (Career management skills)

- ✓ příležitost aktivně přemýšlet o své vlastní budoucnosti – možnosti, že bude žák někde pracovat, případně sám aktivně podnikat a co to pro něj osobně znamená (ve vztahu k jeho osobním předpokladům, potřebám, možnostem a schopnostem)
- ✓ ujištění, že je škola schopná v tomto kariérním uvažování žákovi pomoci (skupinové i individuální nástroje rozvoje v oblasti KP)
- ✓ uvědomění, že kariérní směřování/rozhodování je záležitostí celé rodiny žáka a škola v této oblasti nabízí podporu i rodičům

- díky zkušenosti z poskytovaného „aktivizujícího“ školního poradenství by si žák měl být schopen v každém okamžiku své životní dráhy uvědomit:
 - ✓ na co se v životě může spolehnout (svět kolem se neustále mění, musí se spoléhat především sám na sebe → škola by měla žáka vést ke kvalitnímu sebepoznání)
 - ✓ co si přeje od života – schopnost vidět, poznat a vhodně uchopit životní příležitosti (bez předsudků)
 - ✓ že existují poradenské služby, které mu v tomto uvažování a rozhodování pomohou
 - provázání školního KP na síť ostatních poskytovatelů KP (v rámci regionálního integrovaného poradenského systému)

IV. Transfer gramotností a kompetencí do jiných předmětů

- ✓ možnost více využívat cizí jazyky, ICT kompetence, čtenářskou a matematickou gramotnost
 - rozvíjet tyto kompetence/gramotnosti i mimo oborové předměty formou krátkých jednoduchých aktivit, které zařadí do běžné vyučovací hodiny svého předmětu učitelé, kteří tyto kompetence běžně nerozvíjejí
 - např. rozvoj jazykových kompetencí v rámci předmětu Technologie pokrmů)
 - rozvoj čtenářské a matematické gramotnosti s využitím uvolněných úloh z mezinárodních šetření (PISA a PIRLS)
 - rozvoj těchto gramotností/kompetencí v rámci blokové či projektové výuky (např. rozvoj ICT kompetencí v hodinách zeměpisu)

➤ SAMOSTATNÉ KLÍČOVÉ AKTIVITY PROJEKTU:

➤ Kariérové poradenství

- ✓ vybudování Regionálního integrovaného poradenského systému

➤ Inkluze

- ✓ tvorba Školské inkluzivní koncepce Kraje Vysočina (na 2 roky)

➤ Evaluace

- ✓ zhodnocení úrovně rozvoje kompetencí žáků
- ✓ evaluace reálné výuky
- ✓ evaluace aktivizačních/transferových nástrojů

PŘÍNOS PRO ZAPOJENÉ PEDAGOGY/ŠKOLY

➤ **letní/víkendové školy**

– v rámci síťování aktivních škol: sdílení a výměna zkušeností spojená s aktivitami k prevenci syndromu vyhoření

➤ **vybavení, softwarové nástroje a aplikace pro školy**

- ✓ **tablety** (realizace výuky, pořízení videozáznamu a vyhodnocení aktivizujících metod výuky)
- ✓ **měřicí sady a nástroje** (sady měřících sond a přístrojů)
- ✓ **polytechnické stavebnice a komponenty**
- ✓ **programy/aplikace pro stříhání a úpravu videa**
- ✓ **softwarové nástroje/webové aplikace pro rozvoj kreativity a podnikavosti**
- ✓ **webové aplikace a nástroje pro evaluaci**

1) AKTIVIZAČNÍ NÁSTROJE

- **Ol 1 Podpora kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativitě**
využití vybraného aktivizujícího nástroje minimálně v 6 hod. za pololetí
- v některé vyuč. hodině, formou blokové výuky či projektového dne;
- zpětná vazba z výuky v podobě krátké zprávy, záznam výuky (na web)
- **Ol 2 Podpora polytechnického vzdělávání**
zvolený aktivizační nástroj (např. stavebnici) využít min. 6 hod. za pololetí
doložit 3 reflexivními zprávami a 3 záznamy (foto či video) z výuky/kroužku
- **Ol 4 Rozvoj kariérového poradenství**
pro všechny zapojené ZŠ **povinné téma** – min 4 hod. za ŠR (6. - 8. tř.)
doložit 2 reflexivními zprávami a 2 záznamy (foto či video) z výuky

2) PŘENOSOVÉ NÁSTROJE

- **Ol 7 Rozvoj výuky cizích jazyků, Ol 8 Zvyšování ICT kompetencí;
Ol 9 Čtenářská a matematická gramotnost**
využití vybraného transferového nástroje min. ve 4 hod. za pololetí
doložit 2 reflexivními zprávami a 2 záznamy (foto či video) z výuky

Dotazy, náměty, připomínky...

Děkuji za pozornost.

Krajský úřad Kraje Vysočina
OŠMS, Oddělení rozvoje vzdělávání

spinarova.s@kr-vysocina.cz

tel. 564 602 978